

YSAsta ja Allärsista YSOon siirtymä

<https://www.kiwi.fi/display/ysall2yso>

Kirjastoverkko on vuoden 2019 aikana siirtymässä Yleisestä suomalaisesta asiasanastosta YSAsta sekä sen ruotsinkielisestä vastineesta Allärsista käyttämään Yleistä suomalaista ontologiaa YSOa.

Monikielinen YSO pyrkii tuomaan YSAn ja Allärsin keskeiset ominaisuudet verkkoajan järjestelmien hyödynnettäviksi sekä rikastamaan niitä ominaisuuksia edelleen. Johtajatuksena on, että YSO on myötä ontologioilla kuvailtuja sisältöjä voidaan hyödyntää tehokkaammin moderneissa tiedonhakupöytäjärjestelmissä kuten Finnassa. Lisäksi moniin muihin sanastoihin linkitetyn YSO:n myötä kirjastojen tietosisällöt yhdistyvät osaksi koko julkisen sektorin tietoverkosta. Tätä kautta mahdollistetaan uusia tapoja löytää ja hyödyntää erilaisia sisältöjä tiedontuottajatahosta riippumatta.

Kansalliskirjasto konvertoi Melindan ja Voyager-kirjastojen paikalliskannat (mukaanlukien Voyagerista Kohaan siirtyneet) sekä tarjoaa konversio-ohjelman muiden kirjastojen käyttöön.

Lue lisää: [YSAsta YSOon kirjastoissa: miksi ja miten](#)

Siirtymään liittyvät kysymykset ja palaute: finto-posti@helsinki.fi

Konversiosäännöt

- [Bibliografisten tietueiden konversiosäännöt YSAsta ja Allärsistä YSOon](#)
- Konversio-ohjelman repository
 - <https://github.com/NatLibFi/ysa-marcbib>

Keskustelu konversiosta Foorumissa

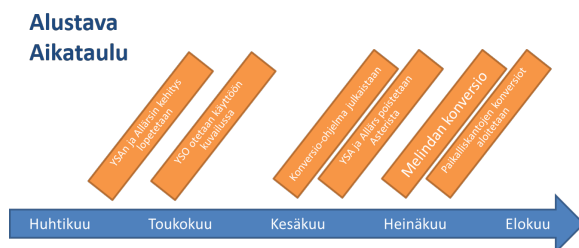
- <https://foorumi.kiwi.fi/c/asiasanastot-ja-ontologiat>

Suosituksia ja lausunnot

- [Kuvailustandardien kansallisen kehittämissuositusten suositus YSO:n käyttöön](#)
- [Sisällön kuvailun asiantuntijaryhmän lausunto YSO:n käyttöön](#)
- [Finnan suositus YSO:n käyttöön kirjastoissa](#)

Konversioiden valmistelu

- [Konversioyhteistyöryhmä \(2018\)](#)
- [Musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosääntöjen valmistelu \(2019\)](#)

Haku työtiasta:

Blogi

[Paikalliskantojen YSO-konversioiden tilanteen seuranta](#)

Jarmo Saarikko posted on Oct 29, 2019

Konversioiden edistymistä voi seurata Paikalliskantojen konversioiden tilanne-sivulla, jota päivitetään tilanteen mukaan. Ensimmäisen konvertoidaan Almaan 1. aallossa siirtyvät Voyageria käyttävät kirjastot (tavoite saada nämä konvertoitua 8.11. mennessä)

- [ysall2yso](#)

[YSAsta YSOon: kesäkuulumiset ja syysuunnitelmat Missä mennään webinaarissa](#)

Jarmo Saarikko posted on Sep 20, 2019

Missä mennään -webinaari 20.9.2019 – video <https://www.youtube.com/watch?v=CsF2rLPuPC0> <https://slack-redir.net/link?url=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3DCsF2rLPuPC0> Jarmo Saarikko esitteli webinaarissa heinäkuussa 2019 toteutetun Melindan yso-konversion tuloksia sekä seuraavan syksyn toimenpiteitä (videolla noin 42. minuutin kohdalla). Konversiossa käsiteltiin vajaa 4,9 miljoonaa tietuetta, joista poistettiin noin 23 miljoonaa ysa-, allärs-,...

- [ysall2yso](#)

Viestintä ja koulutus

- Somessa voi käyttää hashtagia #ysall2yso.
- [Melinda-päivä 16.5.2019 - Melinda-kuvailija muutosten keskellä](#)
- [Musiikin kuvailupäivä 15.5.2019](#)
- [Talonmies-Extra tuokio 2.25.4.2019 - 4 esitystä](#)
- [Missä mennään -webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?](#)
- [Missä mennään webinaari 13.2.2018 - Metatiedon yhteentoimivuutta edistävät palvelut ja projektit](#)
- [Koulutuspäivä 21.5.2018 -- YSAsta ja Allärsista YSOon - mikä kuvailussa muuttuu vai muuttuuko mikään?](#)
- [Kuvailun tiedotuspäivät 23.-24.10.2018 - Sanastomuutokset: YSA/YSO, Lajityyppi- ja muutosnasto jne.](#)
- [Missä mennään webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?](#)

YSO:n käyttöönotto kuvailuvälineissä

YSO:n voi saada käyttöönsä usealla tavalla. Helpoin ja suositeltava tapa on kytkeä Finto-palvelun rajapinnat (api.finto.fi) omaan kuvailujärjestelmään, jolloin mitään tahansa Finton sanastoa voidaan käyttää suoraan lähteestä aina ajan tasalla olevana versiona. Näin toimivat jo nyt esimerkiksi Axiellin Aurora-järjestelmää käyttävät kirjastot.

Jos käytössä olevaan järjestelmään ei voida kytkeä Finton rajapintoja, voidaan YSO tuoda järjestelmän sisäiseksi sanastoksi. MARC-formaattia käyttävissä kirjastoissa tämä tarkoittaisi YSO:n käsitteiden muuntamista auktoriteettitietueiksi, joita voidaan käyttää kuvailussa samaan tapaan kuin YSAn käsitteitä (niillä joilla YSA on ollut järjestelmässä).

YSOa voidaan käyttää myös suoraan Finton selailukäyttöliittymän kautta, jolloin käsitteiden tunnisteet ja/tai termit kopioidaan Fintosta kuvailuviiniin tietueisiin. Tämä ei kuitenkaan ole tehokas ratkaisu kuvailua täysipäiväisesti tekeville.

- **Finton monikieliset YSO sekä SLM ontologiat on tuotettu MARC-muotoon ja ovat molemmat Melinda-kuvailijoiden käytettävissä Asterissa. YSO:n käsitteiden englanninkieliset termit näkyvät auktoriteettitietueen 750 ja 751 riveillä.**